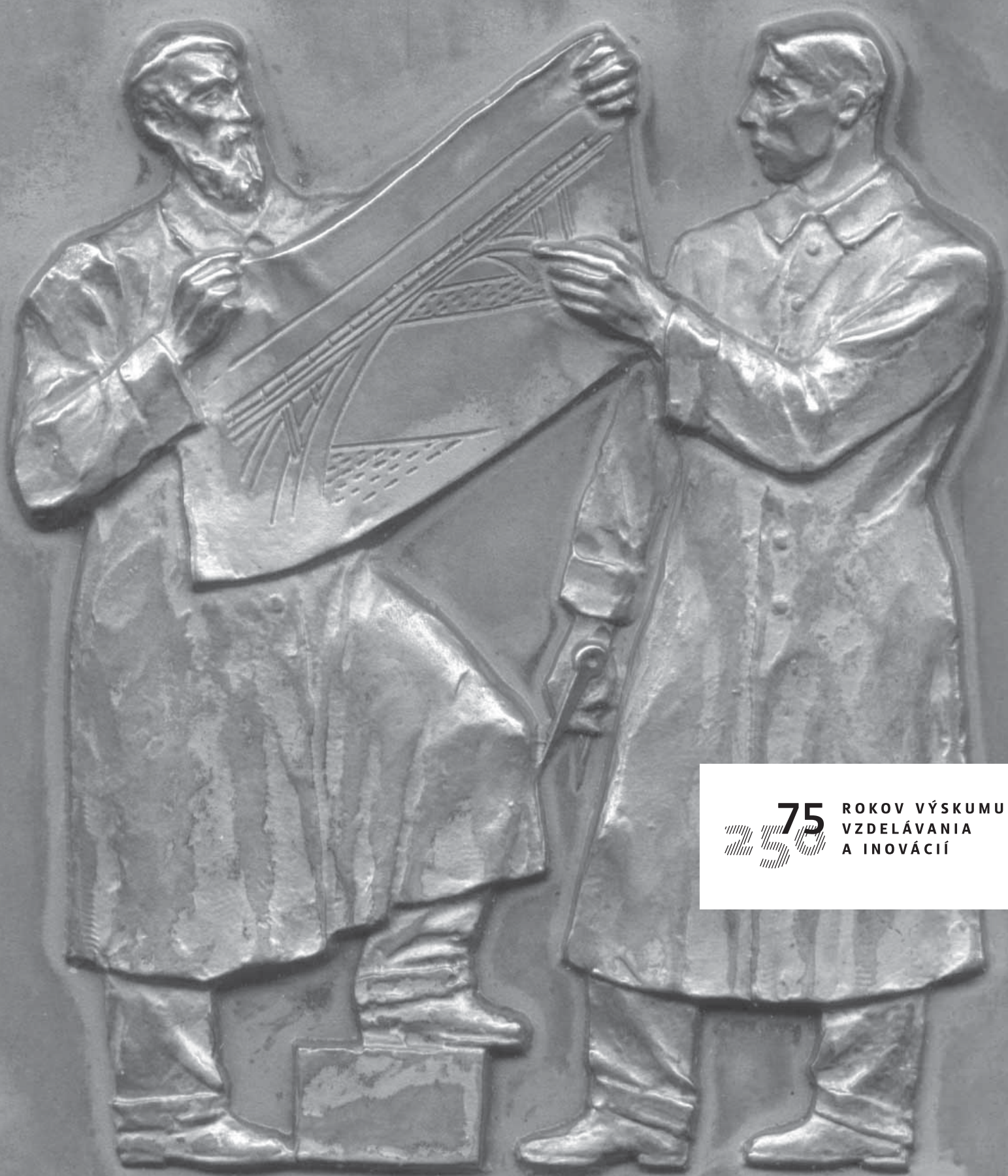

SPĚKTRUM 10

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2011/2012 JÚN – ROČNÍK XVIII. / 50./

75 ROKOV VÝSKUMU
VZDELÁVANIA
A INOVÁCIÍ

Vážení kolegovia, priatelia,

v týchto dňoch si pripomíname 75 rokov od založenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (STU), pôvodne Vysokej školy technickej Dr. M. R. Štefánika. Do roku 1991 bola známa ako Slovenská vysoká škola technická (SVŠT). Do vienk dostala jasné poslanie: poskytovať kvalitné technické vzdelávanie na Slovensku tak, aby Slováci nemuseli odchádzať na štúdiá do zahraničia a neboli ukrátení o možnosť lepšieho života.

Dnes sa STU s hrdosťou hlási k viac ako 200 rokov starému odkazu „humboldtovských“ moderných univerzít. Pod vedením skúsených učiteľov zapája študentov do výskumu, necháva ich samých experimentovať v laboratóriách, hľadať nové poznatky, či nové technické riešenia, získavať zručnosti. Svojim naturelom však nadväzuje na ešte starší odkaz slávnej Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, v podstate prvej technickej univerzity na svete. Tá vznikla pred 250 rokmi a súvisle pôsobila na území terajšieho Slovenska 150 rokov. Jej progresívnosť bola najmä v tom, že vzdelávala technické disciplíny koncepciou teoreticko-praktického vyučovania.

Zodpovedný prístup a spolupráca učiteľov s praxou pomohla Slovenskej technickej univerzite stať sa vlajkovou loďou slovenského vysokého školstva najmä z pohľadu úspechov absolventov. Nedávno publikované štatistiky ukazujú, že naši absolventi nielenže nepoznajú nezamestnanosť, ale patria k najžiadanejším na trhu práce a zarábajú najviac spomedzi absolventov všetkých vysokých škôl.

Máme vybudovaných viac ako 400 zmluvných vzťahov s inštitúciami po celom svete. Vlastná vedecká produkcia nás zaraďuje medzi top 1 000 inštitúcií sveta a využívanie nových technológií v hodnotení Webometrics medzi prvú 500 vysokých škôl na svete. Nabádame, aby naši absolventi a študenti podnikali, a tak vytvárali pracovné miesta pre ďalších.

Univerzitu tvoria nielen zamestnanci, ale aj, a predovšetkým, študenti. Chceme, aby sme spoločne so študentmi, absolventmi a partnermi z praxe napomáhali ľuďom žiť lepšie, ľahšie, kultúrnejšie a duchom bohatšie. Myslím, že to je náš spoločný cieľ. Som o tom presvedčený.

ROBERT REDHAMMER

SPEKTRUM 10

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,

Vazovova 5, 812 43 Bratislava,

mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
250 rokov technického vzdelávania na Slovensku	
75 rokov pôsobenia STU	
ZAÚJALO NÁS	5
Cena Samuela Mikovíniho	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Cesta za stavbou školy z ubíjanej hliny (2. časť)	
KALEIDOSKOP	7
Udelenie čestných doktorátov STU	
Plaketa STU pre I. Bokovu	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
SvF – 75 rokov v lone STU a Slovenska	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Rozvoj Strojníckej fakulty STU v Bratislave	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Veda a vzdelávanie na FEI	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Dlhodobá najlepšia technická fakulta na Slovensku	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
FA – synergický efekt príbuzných odborov	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
MTF – fakulta hodnotená najvyšším stupňom – A	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Najmladšia fakulta má najžiadanejšie výsledky	
ŠPORT	15
Volejbal – skvelý reprezentant SvF	
Strojári na národnom behu Devín – Bratislava	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;

Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;

Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;

Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;

Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Martin Foltin, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králík, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Peter Telek, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Foto na titulke: Detail prvých insignií školy vyhotovených podľa návrhu akademického sochára J. Kostku v roku 1941.

Zdroj fotografií: Archív STU, Slovenské banské múzeum, fakulty STU, L. Gál, A. Ház, P. Gabovič.

250 rokov technického vzdelávania na Slovensku

Technické vzdelávanie na Slovensku začalo vznikom Banskej akadémie v Banskej Štiavnici. Jej založenie sa stalo významným medzníkom nielen vo vývoji vysokého technického školstva Slovenska (resp. bývalej Rakúskej monarchie, ktorého bolo v tom čase organickou súčasťou), ale i celej Európy. Bola to práve Banská akadémia v Banskej Štiavnici, kde sa po prvýkrát začali prednášať aj technické predmety univerzitným spôsobom.

Zriadenie Banskej akadémie sa de iure realizovalo na základe rozhodnutia panovníčky Márie Terézie z 13. 12. 1762, v ktorom sa okrem iného uvádza, že Banská Štiavnica (Schemnitz) bola komisiou uznaná za najvhodnejšie banské mesto, v ktorom bude mať škola najlepšie podmienky pre rozvíjanie svojej činnosti (už od r. 1735 tu pôsobila Banská škola s najlepšou teoretickou prípravou v celej monarchii).

Prvou katedrou Banskej akadémie sa v roku 1763 stala Katedra chémie a mineralógie a zároveň bol vymenovaný jej prvý profesor, ktorým sa stal vedec európskeho formátu Nikolaus Jacquin z holandského Leidenu. Jeho originálne prednášky sa opierali o vlastné výskumy, uskutočňované v moderne zariadenom laboratóriu, ktoré vybudoval rok po svojom nástupe. Sám Lavoiser ho považoval za zakladateľa experimentálnej chémie. Druhá Katedra matematiky a mechaniky bola založená už v roku 1765.

Ako tretia bola založená Katedra náuky o banských dielach. Dĺžka štúdia bola stanovená na tri roky. Vyučovacím jazykom bola až do roku 1867 nemčina.

Od začiatku svojej činnosti mala akadémia vzhľadom na vtedajšie spoločenské pomery niekoľko priorít. Bola bezplatná, prístup mal na ňu každý, kto splnil odborné požiadavky, bez ohľadu na svoj pôvod a počas štúdia dostával každý študent štipendium. Profesori a študenti akadémie pochádzali nielen z habsburskej monarchie, ale z viacerých krajín Európy.

Historické pozadie

Slovensko bolo už od stredoveku známe svojim nerastným bohatstvom, najmä zlata, striebra, medi a železa. Ich ťažba si veľmi skoro vyžiadala organizovanie výchovy odborníkov – už od roku 1605 tu existovala výchova vybraných jednotlivcov – expektantov. Riešenie dvoch najnaliehavejších technických

Budova Banskej a lesníckej akadémie v Banskej Štiavnici postavená v roku 1892.

problémov vtedajšieho baníctva – ako zabezpečiť dostatok vodnej energie na pohon banských a hutníckych zariadení na povrchu a druhého – ako vyriešiť sústavné odčerpávanie spodnej vody z baní, ktoré sa posúvali stále do väčších hĺbok – si vynútilo potrebu výchovy špecialistov nielen s empirickými skúsenosťami, ale už aj so znalosťami matematiky, fyziky a chémie. K rozhodnutiu zriadiť Banskú akadémiu pre výchovu dostatočného počtu takýchto vysokokvalifikovaných odborníkov práve v Banskej Štiavnici prispela svojou činnosťou aj spomínaná Banská škola z roku 1735, ktorá v tej dobe ako jediná v monarchii poskytovala vzdelanie už aj v oblasti prírodných vied. Vyučovaním matematiky, mechaniky a hydrauliky tu viedenský dvor poveril všestranne vzdelaného polytechnika svojej doby – Samuela Mikovíniho.

Medzinárodný význam a uznanie Banskej akadémie

Banská akadémia vysokou úrovňou svojich profesorov, úzko spätých s technickou praxou, nielenže otvárala cestu moderným pedagogickým metódam, ale zohrala nesmierne dôležitú úlohu aj pri zavádzaní modernej techniky do praxe. V dobe svojho vrcholného rozkvetu bola jedným z významných centier európskej vedy. Dobrá povest akadémie priviedla na študijný pobyt do Banskej Štiavnice aj takého významného európskeho vedca, akým bol taliansky fyzik A. Volta a mnoho ďalších známych fyzikov a chemikov. V r. 1786 za osobnej prítomnosti cisára Jozefa II. tu došlo za účasti popredných odborníkov z Európy a Ameriky, vlastne počas prvej medzinárodnej vedeckej konferencie, k založeniu „Učenej spoločnosti pre rozvoj baníctva“ s vlastným

vedeckým časopisom. Táto spoločnosť je považovaná za prvú medzinárodnú vedeckú organizáciu na svete.

Najvýznamnejším uznaním a vysokým ocenením banskoštiavnickej akadémie bol prejav francúzskeho chemika Fourcroya vo francúzskom národnom konvente po Veľkej francúzskej revolúcii, keď 28. septembra 1794 vysoko vyzdvihol vyučovacie metódy Banskej akadémie, najmä laboratórne vyučovanie chémie, a navrhol ich prevziať pri vyučovaní fyziky a chémie v novozaloženom zariadení pre výchovu inžinierov – Parížskej polytechnike, prvej vysokej škole tohto druhu na svete, založenej v roku 1794. Prostredníctvom nej sa akadémia v Banskej Štiavnici stala vzorom aj pre ďalšie vysoké školy technické zriaďované v celej Európe.

Banská akadémia, premenovaná v roku 1809 na Banskú a lesnícku akadémiu a v roku 1904 na Vysokú školu banskú a lesnícku, skončila svoju činnosť spolu so zánikom Rakúsko-Uhorska. Len s polutovaním dnes možno konštatovať, že československá vláda neprejavila v tom čase dostatočný záujem o jej zachovanie a odmietla všetky návrhy na jej obnovenie.

Po vzniku SVŠT nachádzame mená absolventov štiaavnickej akadémie medzi jej prvými učiteľmi a akademickými funkcionármi (profesori S. Kriška, S. Hlôška, atď).

V rokoch 1941 – 1952 bolo súčasťou SVŠT aj oddelenie banského inžinierstva a v rokoch 1939 – 1946 aj oddelenie lesného inžinierstva, ktoré výchovou banských a lesných inžinierov priamo nadviazali na pôsobenie štiaavnickej akadémie.

TATIANA SIKOROVÁ

75 rokov pôsobenia STU

1937 Slovenská technická univerzita v Bratislave bola ako prvá polytechnika na Slovensku zriadená Zákonom č. 170 Sb. z. a n. zo dňa 25. júna 1937 pod pôvodným názvom **Vysoká škola technická Dr. M. R. Štefánika** so sídlom v Košiciach. Jej konštituovanie bolo vyvrcholením takmer dvadsaťročného úsilia o jej založenie.

1938 V júli bol vymenovaný prvý profesorský zbor školy a na jeho prvom slávnostnom zasadnutí v auguste bol zvolený prvý rektor. K otvoreniu prvého školského roku v októbri v Košiciach nedošlo, konalo sa až 5. decembra 1938 v dočasnom sídle školy v Martine, kde sa škola urýchlene presťahovala v jeseni 1938, keď po mníchovskej dohode a viedenskej arbitráži boli južné časti Slovenska, vrátane mesta Košíc, pričlenené k Maďarsku.

1939 Počas pôsobenia školy v Martine jej bol vládnym nariadením zo dňa 14. februára 1939 č. 6 Úradných novín zmenený názov na **Slovenská vysoká škola technická (SVŠT)**. Zákon č. 188 Sl. z. zo dňa 25. júla 1939 zriadil školu už s novým názvom a za definitívne sídlo jej určil Bratislavu. Novým zákonom bol škole daný právny podklad pre jej kompletné budovanie. Namiesto troch oddelení bolo zriadených šesť odborov (odbor – pôvodný názov fakulty na vysokých školách technických v I. ČSR) s dvanástimi oddeleniami, z ktorých sa postupne otvorilo päť odborov s ôsmimi oddeleniami.

1. Odbor inžinierskeho staviteľstva (OIS) s oddelením:
 - a) konštruktívnym, dopravným a vodohospodárskym
 - b) kreslenia pre kandidátov učiteľstva na stredných školách (odčleneným z SVŠT r. 1946)
 - c) architektúry a pozemného staviteľstva (realizovaným r. 1946)
2. Odbor špeciálnych náuk (OŠN) s oddelením:
 - a) zememeračského inžinierstva
 - b) prírodných vied pre kandidátov učiteľstva na stredných školách (od r. 1940 súčasťou Prírodovedeckej fakulty UK)
 - c) baníckeho inžinierstva (realizovaným r. 1941)
3. Odbor lesníckeho a poľnohospodárskeho inžinierstva (OLPI) s oddelením:
 - a) lesníckeho inžinierstva
 - b) poľnohospodárskeho inžinierstva (otvoreným r. 1941)
4. Odbor strojného a elektrotechnického inžinierstva (OSEI) s oddelením:
 - a) strojného inžinierstva
 - b) elektrotechnického inžinierstva (otvoreným r. 1941)
5. Odbor chemickotechnologického inžinierstva (OChTl) - otvoreným v roku 1940

K zakladateľom školy a jej jednotlivých odborov patria také významné osobnosti, akými boli profesori J. Hronec – prvý rektor, Š. Bella, K. Křivanec, K. Havelka, D. Andrusov, P. Danišovič, E. Belluš, D. Ilkovič, F. Valentin, M. Gregor, J. Gašperík, J. Čabelka, J. Gonda, L. Kneppo, Š. Schwarz a ďalší, vďaka ktorým bola škola vzápätí po jej vzniku budovaná po vzore európskych technických univerzít.

Na pôde SVŠT – alma mater vysokých škôl technických na Slovensku – sa položili základy nielen klasických technických odborov a architektúry, ale aj odborov prírodovedných, lesníckych, poľnohospodárskych a výtvarných, z ktorých sa po odčlenení zo SVŠT postupne vytvorili samostatné vysoké školy.

1946 Vzniklo Oddelenie architektúry a pozemného staviteľstva v rámci Odboru inžinierskeho staviteľstva.

- Odčlenil sa Odbor lesníckeho a poľnohospodárskeho inžinierstva a stal sa základom pre vznik Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach.

Budova školy na Vazovovej a Mýtnej ulici po presťahovaní do Bratislavy.

- Odčlenilo sa Oddelenie kreslenia pre kandidátov učiteľstva na stredných školách a stalo sa súčasťou novovzniknutej Pedagogickej fakulty UK.
- 1949** Osamostatnením Oddelenia architektúry a pozemného staviteľstva z OIS vznikol Odbor architektúry a pozemného staviteľstva (OAPS).
- 1950** V zmysle zákona o vysokých školách č. 58 Zb. z 18. mája 1950 došlo v rámci ČSR k premenovaniu odborov na fakulty a ústavov na katedry:
 - OŠN na Fakultu špeciálnych náuk (FŠN)
 - OSEI na Fakultu strojného a elektrotechnického inžinierstva (FSEI)
- 1951** OIS na Fakultu inžinierskeho staviteľstva (FIS)
 - OAPS na Fakultu architektúry a pozemného staviteľstva (FAPS)
 - OChTl na Chemickú fakultu (ChF)
- Fakulta strojného a elektrotechnického inžinierstva sa rozdelila na dve samostatné fakulty: Strojnícku fakultu (SjF) a Elektrotechnickú fakultu (EF).
- Fakulta špeciálnych náuk sa po odčlenení zememeračského inžinierstva a jeho pripojení k FIS premenovala na Banícku fakultu (BF).
- 1952** Banícka fakulta sa odčlenila zo SVŠT a stala sa súčasťou novovzniknutej Vysokej školy technickej v Košiciach. Vznikla Fakulta ekonomického inžinierstva (FEI).
- 1960** Zlúčila sa FIS a FAPS do jednej fakulty pod novým názvom Stavebná fakulta (SvF). Zanikla Fakulta ekonomického inžinierstva, takže na SVŠT pôsobili štyri fakulty.
- 1965** Chemická fakulta sa premenovala na Chemickotechnologickú fakultu (ChTF).
- 1976** Osamostatnením výuky architektúry zo SvF vznikla Fakulta architektúry (FA).
- 1986** Odčlenením technologických disciplín zo SjF vznikla Strojársko-technologická fakulta (StF) so sídlom v Trnave, takže na SVŠT od tohto roku pôsobi šesť fakúlt.
- 1991** Slovenská vysoká škola technická bola zákonom SNR č. 93/1991 Zb. s účinnosťou od 1.4.1991 premenovaná na **Slovenskú technickú univerzitu (STU)**. StF bola premenovaná na Materiálovotechnologickú fakultu (MTF).
- 1993** Vznikla Fakulta odborných štúdií (FOŠ) so sídlom v Trnave.
- 1994** EF sa premenovala na Fakultu elektrotechniky a informatiky (FEI).
- 1995** Zanikla Fakulta odborných štúdií.
- 2001** ChTF sa premenovala na Fakultu chemickej a potravinárskej technológie (FCHPT).
- 2003** Vznikla Fakulta informatiky a informačných technológií (FIIT)

TATIANA SIKOROVÁ

Cena Samuela Mikovíniho

Pri príležitosti 75. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a 250. výročia založenia Banskej akadémie v Banskej Štiavnici bude rektor Robert Redhammer udeľovať Cenu Samuela Mikovíniho v snahe oceniť výnimočné osobnosti za ich prínos k hospodárskej a sociálnej prosperite spoločnosti rozvíjaním vzdelanosti, ako aj získavaním a využívaním vedeckých poznatkov.

Kto bol Samuel Mikovíni?
(1700 – 1750)

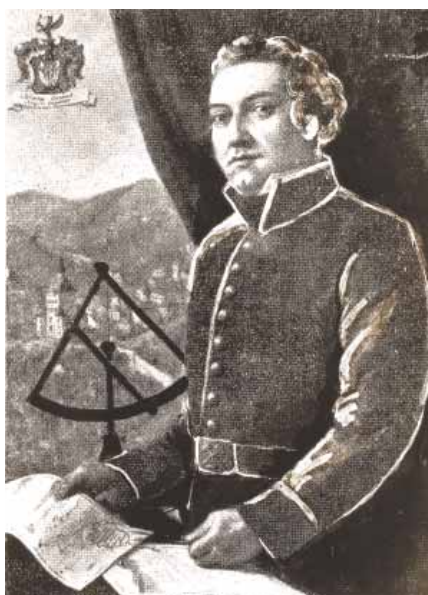
Slovenský Leonardo da Vinci. Všestranný vedec, technik, učiteľ, organizátor. Syn evanjelického farára z Turíčiek. Ryectvo sa učil v Norimbergu /1719/, študoval na univerzite v Altdorfe, Jene a kartografiu na vojenskej akadémii vo Viedni.

Krátko bol dvorným matematikom saského kniežata, stoličným inžinierom v Bratislave /1725 a 1728 – 1734/. V rokoch 1735 – 1748 bol inžinierom stredoslovenských bankských miest a od roku 1735 aj riaditeľom novozałożenej Baníckej školy v Banskej Štiavnici.

Už v Norimbergu sa prejavil ako dobrý rytec a inštruktor /pohľady na Norimberg, Altdorf/. Do diel slovenského polyhistora Mateja Bela robil veduty a mapy. Kartografickú tvorbu položil na vedecké základy, vytvoril vlastný nultý poludník /bratislavský/. Zdôrazňoval medzinárodnú spoluprácu v kartografii a vyslovil požiadavku univerzálneho nultého

Dom S. Mikovíniho v Banskej Štiavnici.

Samuel Mikovíni, prvý profesor Banskej školy, založenej v roku 1735.

poludníka, ktorý by prechádzal cez významnú hviezdareň.

Vypracoval plány a mapy banskoštiavnických vodných nádrží. Projektoval a realizoval ochranné nádrže na Dunaji, Váhu, odvodňoval močiare pri Komárne a Tate. Projektoval erárne budovy, cesty, mosty, opevnenia. Roku 1749 ho Mária Terézia poverila vypracovaním plánov kráľovského zámku v Budíne.

Ako bankský inžinier robil výpočty na razeň mnohých štôlní, vynášiel originálny hydraulický lis, spôsob zhotovovania zápalných delostreleckých bômb. V Banskej Bystrici podľa jeho plánov postavili amalgamačný aparát, vypracoval matematický prepočet vodostĺpového stroja J. K. Hella.

Na Baníckej škole v Banskej Štiavnici prednášal matematiku, mechaniku, hydrauliku, viedol cvičenia zo zememeračstva a bankského meračstva. V Banskej Štiavnici opravoval vodné nádrže. Sám vyprojektoval a postavil v roku 1743 – 1744 jednu z najväčších vodných nádrží Rozgrund. Najprogressívnejšia a najodvážnejšia vodná nádrž na svete až do vybudovania francúzskej priehrady Meurad v roku 1855.

Pri regulačných prácach na Váhu prechladol a 23. marca 1750 zomrel na ceste z Trenčína do Banskej Štiavnice.

MILAN PETRÁŠ

Memorandum Brno – Bratislava – Viedeň

Dekani stavebných fakúlt – Vysokého učení technického v Brne, Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Vienna University of Technology vo Viedni – prof. Ing. Rostislav Drochytka, PhD., prof. Ing. Alojz Kopáček, PhD., a Dr.h.c. prof. Dipl.-Ing. Dr. techn. Josef Eberhardsteiner prijali a podpísali 1. 6. 2012 na pôde Stavebnej fakulty STU „MEMORANDUM“ o vytvorení konzorcia (Building Vision Consortium), ktorého cieľom je podpora spolupráce medzi zúčastnenými fakultami vo všetkých oblastiach stavebníctva, najmä však v oblasti výchovy študentov doktorandského štúdia. Memorandum vytvára príležitosť pre efektívne využitie vedy, výskumu a odborného potenciálu popredných odborníkov, rovnako ako najmodernejšie technické vybavenie pre svojich členov pri vzdelávaní študentov v doktorandských študijných programoch.

Prvým predsedom konzorcia sa stal prof. Ing. Rostislav Drochytka, PhD., dekan Stavebnej fakulty VUT v Brne. Študenti doktorandského štúdia, ktorí majú záujem zapojiť sa do tohto programu, môžu stráviť vybranú, vopred dohodnutú časť štúdia na jednej z partnerských stavebných fakúlt konzorcia, pričom štúdium im bude uznané ako štúdium na materskej fakulte. Akademické tituly budú poskytované v súlade s platnou legislatívou krajiny, spolupracujúca zahraničná vysoká škola a fakulta bude uvedená v dodatku diplomu.

Obhajoba dizertačnej práce sa bude konať na materskej fakulte, zástupcovia spolupracujúcich fakúlt konzorcia môžu byť vymenovaní do skúšobných komisií. Písomné prihlášky môžu podávať študenti doktorandského štúdia najneskôr do ukončenia prvej polovice štandardnej dĺžky doktorandského študijného programu.

Bližšie informácie sú k dispozícii v elektronickej podobe na internetovej adrese vision.fce.vutbr.cz

M. OSTROCHOVSKÁ

Cesta za stavbou školy z ubíjanej hlíny (pokračovanie z minulého čísla)

Stavba školy v Mulbeku

Po pár dňoch na stavbu dorazil teodolit (geodetický prístroj na meranie uhlov) a my sme sa pustili do výškového a polohopisného zamerania pozemku. Začali sme každé ráno po výdatných raňajkách, ktoré nám pripravil miestny kuchár. Na obed sme sa dobre najedli v školskej jedálni spolu s učiteľským zborom. Hlavnou zložkou potravy bol už spomínaný däl – strukoviny napríklad s baklažánom, kapustou a zemiakmi alebo plackami chapati – miestnym chlebom. Merali sme aj poobede a večer keď šla elektrina, sme výsledky kreslili do počítača.

Život v malej dedinke sa naoko môže zdať nudný, ale zákonitosti, ktoré platia tu a u nás

Mulbek medzi ostrými štítmi Himalájí, pozorovaný z bezmenej 4 800-ky. Kláštor Matho neďaleko Lehu.

Vždy veselí školáci v povinných uniformách pri jednej z vodných púm.

Tradičná technika „lopavania“.

Mulbek – zelená oáza uprostred vyprahnutej krajiny.

nie, z neho robia zábavu od rána do večera. Ja som si veľmi užíval ranné umývanie studenou vodou pri pumpe, to človeka naozaj nakopne. Dobrodružstvo si užijete aj keď chcete raz za čas zbehnúť na internet, normálna vec? Nie, keď elektrina sa zväčša zapína o ôsmej večer a vypína o jedenástej v noci. „Zväčša“ znamená, že sa môže, aj nemusí zapnúť, alebo sa zapne o hodinu neskôr a vypne o hodinu skôr. A to ešte vôbec nemáte istotu, že pôjde internet :) Jedného dňa sme boli s priateľkou pokarhaní za necudné držanie a možno aj pusu na verejnosti. Táto situácia celkom rozprúdila pokojné vody miestneho spoločen-

ského života a na situácie, ktoré si normálne ani neuvedomujeme, sme si museli dávať väčší pozor. Najviac však dávalo zabráť chodenie hore schodmi. Napriek postupnej aklimatizácii nám dávali každé schody pekne zabráť a rýchlo vybehnúť sa nedalo nikam. To vedľa aj domáci a ich kroky a aj život na dedine sú pokojné a rozvážne.

Takto nám čas plynul pomaly i rýchlo, až prišiel čas povedať Juley aj Mulbeku. Ak privítanie bolo veľmi príjemné, lúčenie bolo veľmi milé prekvapenie. Pred študentmi celej školy sa nám poďakovali zástupcovia miestneho združenia a odovzdali khataky

Jedlo, ktoré budete milovať alebo nenávidieť – däl s ryžou.

(šály s budhistickými znakmi a symbolikou). Potom sa hrali hry a podávalo občerstvenie. Tak, ako všetko v tomto kraji, aj táto udalosť sa odohrala nenútené v priateľskom duchu. Jeden z najkrajších zážitkov z celého pobytu, ktorý odzrkadľuje veľkú ľudskosť a dobrotu miestneho ľudu.

Naspäť v civilizácii

Cesta späť už bola pokojnejšia alebo my privykutejšia. V Lehu sme si vyhradili ešte pár dní na spoznanie okolia. Toto mesto prešlo za niekoľko posledných rokov veľkým rozvojom. Veľa políčok muselo ustúpiť hotelom a ubytovniam, pretože ospalé zimné mesto sa počas sezóny mení na centrum turistického ruchu so všetkým, čo k tomu patrí – jedlo, ubytovanie, zábava, výlety. My sme podnikli populárnu cestu k jazeru PangongTso, bicyklový výlet ku kláštoru Matho a niekoľkodňový trek až na miestny hot spot – šesťtisícovku Stok Kangri. Vyskúšali sme si kúpanie v ľadovej vode, tajomno duchovna aj výstup po ľadovci – odporúčam všetky.

Potom už nasledovala cesta domov po rovnej osi ako z domu. Čisté tričko a voňavý posteľ som uvítal, ale na Indiu a budhistický Ladak si vždy rád zaspomínam. Alebo sa v Mulbeku stretne tento rok?

STANISLAV VANEK

Udelenie čestných doktorátov STU

Súčasťou akademickej slávnosti pri príležitosti jubilea STU bude udelenie čestných titulov *doctor honoris causa* významným osobnostiam svetovej vedy: profesorovi D. D. Osherhoffovi a profesorovi J. Eckertovi.

Prof. Douglas Dean Osherhoff, PhD.

Americký vedec, ktorý má korene na Slovensku. V roku 1996 dostal aj so spolupracovníkmi Nobelovu cenu za fyziku, za objav supratekutosti v extrémne ochladenom hélíu. K prvým vedeckým výsledkom sa dopracoval pod vedením jedného z najlepších fyzikov 20. storočia, nositeľa Nobelovej ceny profesora Richarda Feynmana. Obaja vedci pracovali

ako experti na vyšetrení katastrof raketo-plánov Challenger a Columbia. V súčasnosti sa venuje i otázkam globálneho otepľovania.

Prof. Dr.-Ing. Habil. Jürgen Eckert

Vedec a výskumník Technickej univerzity v Drážďanoch a súčasne riaditeľ Ústavu komplexných materiálov na IFW v Drážďanoch. Predmetom jeho vedeckej práce je materiálový výskum a vývoj materiálových aplikácií. Je autorom a spoluautorom vyše 800 publikácií. Od roku 1994 veľmi intenzívne spolupracuje s Materiálovotechnologickou fakultou STU.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Plaketa STU pre I. Bokovu

Generálnu riaditeľku UNESCO Irinu Bokovu pri jej prvej návšteve SR 1. júna prijal rektor STU Robert Redhammer.

Táto významná bulharská politička a diplomatka, nositeľka viacerých čestných titulov Dr.h.c. univerzít v mnohých štátoch sveta, je známa ako presadzovateľka reformovania tejto medzinárodnej organizácie, pôsobiacej v rámci OSN. Cieľom UNESCO je rozvíjať kultúrny a intelektuálny potenciál svetového spoločenstva a v rámci toho venuje vážnu pozornosť i technickému a odbornému vzdelávaniu. Z tohto dôvodu pramenil aj jej záujem bližšie spoznať edukáciu, vedu a výskum na STU. R. Redhammer pripomenul, že univerzita patrí medzi najstaršie na Slo-

vensku. Je pokračovateľkou prvej technickej vysokej školy na svete, dnes už 250-ročnej Banskej akadémie v Banskej Štiavnici. STU ako jej nasledovník si práve v týchto dňoch pripomína trištvrté storočie svojej existencie.

R. Redhammer ocenil Plaketou STU osobný prínos I. Bokovej pri zvyšovaní prestíže technického a profesionálneho vzdelávania, jeho popularizácii a financovaní predovšetkým v krajinách rozvojového sveta a organizovaní medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti.

RUŽENA WAGNEROVÁ

Spoznávame včeliu gramatiku

Ako prvému na svete sa mu podarilo uzrieť fascinujúce obrazce bielkoviny z včelej materskej kašičky. On totiž túto bielkovinu, ktorá aktivuje náš imunitný systém a je liečivom budúcnosti, objavil. Prínosom doc. Ing. Jozefa Šimútha, DrSc. pre svetovú vedu sa stal projekt sekvenovania včelieho genómu. Informoval o tom aj prestížny vedecký časopis Nature, kde sa iba zriedkavo objavuje meno slovenského vedca. S jeho menom sa spájajú aj originálne poznatky objasňujúce liečivé účinky včelích produktov.

Doc. J. Šimúth, z Ústavu molekulárnej biológie SAV, bol hosťom májových Rozhovorov s vedou v Alumni klube STU. K našej univerzite má veľmi blízky vzťah – je absolventom Chemickotechnologickej fakulty SVŠT, kde aj pedagogicky pôsobil. Posledných 20 rokov sa zaoberá molekulárnou biológiou a funkčnou genomikou včely a jej produktov. Vďaka výsledkom v tejto, vo verejnosti menej známej, ale zato skvelej bádateľskej práci, získal významné postavenie v tejto oblasti v Európe i vo svete. Konečným cieľom jeho výskumu je vylúčiť akékoľvek syntetické látky vo včelárstve, aby sa zabránilo kontaminovaniu medu týmito škodlivými rezíduami.

Podľa J. Šimútha zatiaľ málo poznáme, čo nám včela ponúka. Na niektorých svetových klinikách však používajú horský med na hojenie rán. Výskumníci však ešte nevedia lekárom poskytnúť presné údaje o množstve účinných látok včelích produktov. Aj preto je nesmierne dôležité odhaľovanie tajomstiev včelej trinástej komnaty. Veď napr. materská kašička je výnimočnou výživou, ale pri jej použití v liečbe nádorových ochorení treba byť obozretný. Nie náhodne sú jej bielkoviny v centre pozornosti vo výskume vo svete, na ktorých sa podieľa i J. Šimúth. Ponúkajú šancu na predĺženie ľudského života. Včela z bielkoviny dokáže vytvoriť aj antibiotikum podobné tetracyklínu. Prekvapením z jeho analýzy je správa, že včelí genóm je chudobný na gény a včela je málo imúnna. Najzraniteľnejšou je na insekticídny, ktorými ľudská necitlivosť vážne ohrozuje jej budúcnosť.

R. WAGNEROVÁ

SvF – 75 rokov v lone STU a Slovenska

Pri príležitosti významného jubilea Slovenskej technickej univerzity – 75. výročia jej zrodu, sme oslovili dekanov našich fakúlt. Ich pohľady a názory na spoločnú otázku prinášame na ďalších stránkach časopisu.

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

Vznik Stavebnej fakulty STU v Bratislave je úzko spätý so vznikom a zriadením našej univerzity v roku 1937. Prvé vyučovanie na našej univerzite sa začalo v Martine 5. decembra 1938 na troch oddeleniach: inžinierskeho staviteľstva konštruktívneho a dopravného, inžinierskeho staviteľstva vodohospodárskeho a kultúrneho a zememeračského inžinierstva. Postupný vývoj na univerzite priniesol vznik nových oddelení a ich transformáciu na fakulty. V roku 1960 sa zlúčila Fakulta inžinierskeho staviteľstva (FIS) a Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva (FAPS) a vytvorili inštitúciu nesúcu dnešný názov Stavebná fakulta (SvF). V roku 1976 sa z tejto fakulty odčlenili katedry zabezpečujúce výučbu architektúry a urbanizmu, a vytvorili tak priestor na vznik Fakulty architektúry STU v Bratislave. Stavebná fakulta STU v Bratislave vytvorila priestor aj na vznik ďalšej fakulty, a to Stavebnej fakulte TU v Košiciach. Prvých 160 študentov tejto fakulty v roku 1976 bolo prijatých na našu fakultu v Bratislave, na jej detašované pracovisko v Košiciach a pokračovalo v roku 1977 vo svojich štúdiách na novozriadenej fakulte v Košiciach.

Stavebná fakulta za 75 rokov svojej existencie vychovala 5 289 bakalárov, 30 080 inžinierov a 1 178 kandidátov vied a doktorov. Na fakulte dnes študuje takmer 4 000 študentov, pôsobí takmer 500 zamestnancov. Vzdelávanie na SvF STU je od roku 1996 trojstupňové, poskytované v duchu Bolonskej deklarácie. V rámci uceleného systému celoživotného vzdelávania SvF STU ponúka odbornej verejnosti takmer 30 kurzov ďalšieho vzdelávania, ktoré navštevuje ročne viac ako 300 frekventantov.

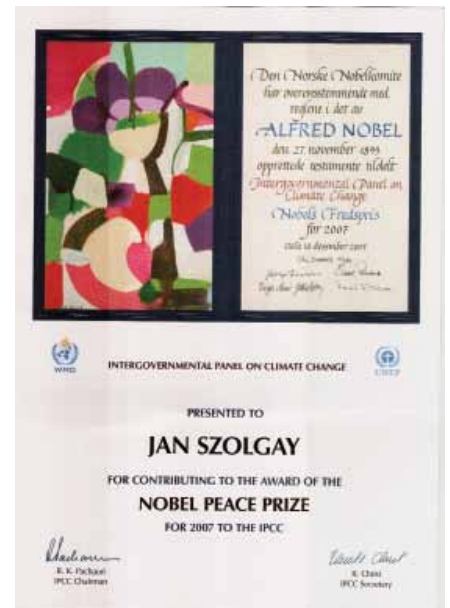
Medzi absolventmi SvF STU v Bratislave je celý rad odborníkov, ktorí sa natrvalo zapísali do histórie slovenského stavebníctva, architektúry, geodézie a kartografie – akademik Bella, akademik Dub, prof. Danišovič, prof. Trokan, prof. Gál, prof. Tesár, prof. Chro-

bák, prof. Belluš, prof. Mikuša, prof. Havelka, prof. Turecký a ďalší. Mnohí z nich zastávali a zastávajú významné pozície v politickom a živote krajiny, ako aj akademickom sektore.

SvF STU ako významná vzdelávacia a výskumná inštitúcia v SR garantuje prenos najnovších poznatkov do vzdelávania a stavebnej praxe. Fakulta realizuje výskumnú a bádateľskú činnosť vo všetkých oblastiach súvisiacich s prípravou, realizáciou a prevádzkou stavieb. Zastrešuje výskum a rozvoj aj v oblasti geodézie a kartografie. V ostatných rokoch sa táto činnosť fakulty sústreďuje na oblasť trvalo udržateľného rozvoja stavieb, implementácie nových technológií a európskych noriem, skúmania interakcie stavieb a životného prostredia. Priamu výskumnú činnosť fakulta realizuje najmä v priestoroch svojich laboratórií, z ktorých mnohé prešli v ostatných mesiacoch výraznou rekonštrukciou. V roku 2008 boli na SvF STU v Bratislave zriadené Centrálné laboratóriá (CL), združujúce Laboratórium nosných konštrukcií, Laboratórium pozemných stavieb a Laboratórium dopravných stavieb.

SvF STU ako jediná inštitúcia pôsobiaca v oblasti vzdelávania v SR sa pýši Astronomicko-geodetickým observatóriom, ktoré je evidované ako lokálne analytické centrum Európskej permanentnej siete staníc GNSS a centrum spracovania epochových meraní GNSS. V hydrotechnickom laboratóriu SvF STU sa skúmajú na fyzikálnych modeloch objekty vodných stavieb a procesy protipovodňovej ochrany. Svojím charakterom a vybavenosťou je toto pracovisko unikátnym a jedinečným výskumným centrom v SR. Laboratóriá tepelnej techniky budov, akustiky budov a aerodynamiky budov sú svojím vybavením a zázemím taktiež ojedinelé. Mnohé z týchto laboratórií a zariadení sú akreditované v oblasti skúšobníctva, čím sa fakulta radí medzi inštitúcie poskytujúce nezávislé akreditované postupy slúžiace na overenie parametrov materiálov a konštrukcií.

Špičkové výsledky vedeckovýskumnej činnosti fakulty zdôrazňuje udelenie Nobelovej ceny mieru Medzivládneho panelu pre zmenu klímy, ktorého členom je prof. Ing. Ján Szolgay, PhD., z našej fakulty. Technickú zručnosť a špičkovú úroveň projekčnej činnosti podčiarkuje udelenie ocenenia „Stavba storočia“ Novému mostu cez Dunaj v Bratislave, na projektovaní ktorého sa výraznou mierou podieľal prof. Arpád Tesár.

V oblasti spolupráce s praxou a implementácie výsledkov výskumnej činnosti pracovníkov fakulty v praxi je potrebné spomenúť dlhoročný podiel fakulty na riešení dopravy Hlavného mesta SR Bratislavy. Podiel fakulty na činnosti Slovenského ústavu technickej normalizácie (SÚTN) je nenahraditeľný. Viac ako 38 pracovníkov fakulty zastáva funkciu predsedu a ďalších 40 je členom technických komisií na SÚTN. Na návrh SÚTN sa fakulta stala odborným garantom styku s Európskou komisiou pre normalizáciu (CEN). Dlhoročná a rozsiahla je spolupráca fakulty s ústavmi SAV, s Ústavom stavebníctva a architektúry, Geografickým ústavom, Geofyzikálnym ústavom, Ústavom hydrológie a Ústavom anorganickej chémie. Bohatú a plodnú spoluprácu rozvíja fakulta s profesijnými združeniami Slovenska v oblasti stavebníctva a geodézie a kartografie – Slovenskou komorou stavebných inžinierov, Komorou geodetov a kartografov a Slovenskou komorou architektov, ako aj so Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska. Odborníci fakulty sa podieľajú na vyhodnotení celoštátnej súťaže Stavba roka, do ktorej ako jej odborný garant a vyhlasovateľ fakulta poskytuje Cenu Stavebnej fakulty STU za uplatnenie vedy a techniky v realizácii stavebného diela. V každom akademickom roku získavajú absolventi fakulty niektorú z cien – Ceny ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Cenu ministra životného prostredia SR alebo Cenu Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

ALOJZ KOPÁČIK
dekan SvF

Rozvoj Strojníckej fakulty STU v Bratislave

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

Strojársky priemysel bol vždy nosnou časťou hospodárstva. Stroje prenikali do rôznych oblastí priemyslu, a to do chemického, stavebného, elektrotechnického priemyslu, ako aj do poľnohospodárstva alebo potravinárstva. Aj z tohto dôvodu Strojnícka fakulta patrila medzi prvú súčasť vznikajúcej Slovenskej vysokej školy technickej, pričom samostatná výučba strojného inžinierstva sa datuje od roku 1940.

Na budovaní profilu a kreditu fakulty sa podieľalo mnoho významných osobností – profesori J. Čabelka, J. Gonda, F. Šujanský, J. Nemessányi, A. Hebký, J. Kožoušek ml., E. Hirschfeld, E. Šišolák, V. Křivánek, J. Kováč, M. Škrabák, G. Stegmann, J. Lendel, O. Puchner, E. Foit, J. Garaj, E. Škrabal a ďalší.

V akademickom roku 1941/42 vznikli prvé ústavy na oddelení strojného inžinierstva: Ústav strojníckej mechaniky a III. Ústav stavby strojov. O rok neskôr už bolo na fakulte 8 ústavov a v akademickom roku 1948/49 až 16 ústavov. V akademickom roku 1953/54 sa ústavy transformovali do katedier. Z pôvodných 16 ústavov vzniklo 8 katedier, v akademickom roku 1960/61 pôsobilo na fakulte 14 katedier a o 10 rokov neskôr ich bolo už 18. S cieľom zefektívnenia fungovania fakulty a skvalitnenia poskytovaného vzdelávania sa v roku 2007 zlúčilo 18 tradičných katedier do ôsmich ústavov a troch pracovísk, ktoré zabezpečujú ďalšie vzdelávacie a servisné činnosti.

V roku 1948 bol položený základný kameň novej budovy na dnešnom Námestí slobody 17 v Bratislave. V roku 1950 bol Odbor strojného a elektrotechnického inžinierstva premenovaný na základe zákona o vysokých školách na Fakultu strojného a elektrotechnického inžinierstva, ktorá sa roku 1951 rozdelila na dve samostatné fakulty - Strojnícku fakultu a Elektrotechnickú fakultu.

Výstavba hlavnej budovy na Námestí slobody bola ukončená v roku 1963. Do tejto budovy sa presťahovala podstatná časť dnešnej Strojníckej fakulty. Fakulta neskôr získala priestory aj na Pionierskej a Vazovovej ulici.

V päťdesiatych rokoch rýchlo rástol počet študentov a učiteľov, rozvíjala sa cieľavedomá vedeckovýskumná činnosť a rozširovala sa spolupráca fakulty s priemyselnými závodmi, výskumnými ústavmi a Slovenskou akadémiou vied. V osemdesiatych rokoch nadobudlo v štruktúre výchovy strojných inžinierov významné miesto zakladanie konzultačných stredísk predovšetkým technologického a ekonomického zamerania.

Strojnícka fakulta v Bratislave bola prvou strojnickou fakultou na Slovensku. Za obdobie svojej existencie získala významné postavenie medzi technickými fakultami na Slovensku a v zahraničí.

Tisíci absolvent Strojníckej fakulty dostal diplom v roku 1957, päťtisíc bol promován v roku 1975 a v roku 1983 ukončil štúdium desaťtisíc strojných inžinier. Celkový počet absolventov inžinierskeho štúdia dosiahol v roku 2011 viac ako 21 800, počet absolventov bakalárskeho štúdia cca 2 200. V období svojej existencie udelila fakulta ďalej

885 diplomov kandidáta vied a philosophie doktor.

Posledných päť rokov obdobia možno charakterizovať ako roky dynamického rozvoja:

- vzrástol záujem študentov o štúdium na fakulte, a to vo všetkých troch stupňoch. Je to najmä vďaka propagácii technického vzdelávania prostredníctvom nových foriem, ako je Strojárska olympiáda, Inžinier v automobilovom priemysle, či Študentská formula. Potešiteľný je progresívny priebeh počtu študentov zapísaných za ostatné štyri roky na fakultu, pretože počet maturantov vykazuje za ostatných 10 rokov zostupný priebeh;
- výrazne vzrástol počet profesorov, čím sa zabezpečila spôsobilosť fakulty garantovať existujúce a nové študijné programy;
- riešila sa rekonštrukcia stavieb fakulty (od riešenia havarijného stavu až po systematickú obnovu všetkých priestorov fakulty: nové strechy na troch budovách fakulty, kompletná rekonštrukcia kanalizácií a sociálnych zariadení, úplná rekonštrukcia troch posluchární a chodbového priestoru pred nimi, výmena okien na časti hlavnej budovy);
- pokročilo budovanie nových laboratórií v spolupráci s automobilkami ako Volkswagen alebo PSA Peugeot Citroën;
- prišlo sa k vytváraniu spoločných pracovísk (pre čitateľov časopisu spomeniem aspoň Spoločné pracovisko Sjf STU a SMU – Metrológia a skúšobníctvo alebo Centrum neštandardných meraní – spoločné pracovisko Sjf STU, FEI STU a Ústavu merania SAV), ktorých cieľom je spolupráca pri vzdelávaní a výskume, ale aj využívanie laboratórií spolupracujúcich organizácií, atď.

Od akademického roka 2001/2002 je štúdium na Strojníckej fakulte trojstupňové. Všetci prijatí študenti si volia študijný odbor bakalárskeho štúdia, programovaného na tri roky. Bakalárske štúdium (Bc.) je ukončené obhajobou záverečnej práce a štátnou skúškou. Študent môže dosiahnuť titul inžinier (Ing.) v nadväzujúcom druhom stupni štúdia, trvajúcom dva roky a ukončenom ďalšou štátnou skúškou a obhajobou diplomovej práce. Najvyšším stupňom štúdia je doktorské štúdium, ktorého dĺžku v internej forme upravuje zákon na tri roky. Absolvent získava titul doktora filozofie (PhD.).

**LUBOMÍR ŠOOŠ, dekan Sjf
MARIAN KRÁLIK, prodekan Sjf**

Veda a vzdelávanie na FEI

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

Samostatná Elektrotechnická fakulta vznikla 2. októbra 1951 rozdelením Fakulty strojného a elektrotechnického inžinierstva. Do vienka dostala za úlohu zabezpečiť výchovu elektrotechnických inžinierov a rozvíjať vedecký výskum v odbore elektrotechnika. Na fakulte vzniklo sedem základných katedier, ku ktorým sa postupne pridávali ďalšie progresívne odbory. V roku 1962 bol v priestoroch fakulty umiestnený prvý počítač na vysokých školách na Slovensku – Ural 2. V roku 1964 vzniká Katedra matematických strojov, ako základ dnešnej informatiky. Nositeľom moderných nelineárnych metód v riadení sa stáva Katedra automatizácie a riadenia. Neskôr vzniká Katedra jadrovej fyziky a techniky, na pôde ktorej je umiestnené unikátne laboratórium vysokých energií. Od začiatku existencie fakulty je veľmi dôležitá spolupráca so Slovenskou akadémiou vied, v ktorej si nachádzajú miesto absolventi rozličných odborov. Veľmi úspešný je na tomto poli odbor elektrotechnológie, špecializácia fyzika tuhých látok. Absolventi tejto špecializácie dnes zastávajú vysoké pozície v ústavoch akadémie. Veľmi blízko k aplikovanej fyzike mala novovzniknutá Katedra mikroelektroniky, ktorú dodnes charakterizuje dynamický vývoj technológií,

spoznávanie nových fyzikálnych princípov v polovodičovej elektronike, vývoj nových materiálov a elektronických štruktúr.

Nová etapa v živote fakulty sa otvorila v roku 1976, keď sa začala výstavba novej budovy EF SVŠT v Mlynskej doline. Sem sa postupne v rokoch 1983 až 1986 presťahovali jednotlivé pracoviská fakulty, ktoré boli pôvodne umiestnené v areáli na Vazovovej a Mýtnej ulici. Nová budova a moderné priestory umožnili ďalší rozvoj elektrotechnických disciplín. V pomerne krátkom čase vznikajú unikátne laboratória zamerané na výskum a vývoj mikroelektronických súčiastok, automatizácie, telekomunikácie, merania, aplikovanej fyziky a matematiky. V roku 1985 vzniká na pôde Katedry matematiky skupina, ktorá sa venuje kryptografii. Výsledkom činnosti sú nové poznatky v oblasti šifrovania údajov v počítačových sieťach. Tieto neskôr našli svoje použitie pri úlohách spojených s bezpečnosťou informačných technológií. V roku 1986 začína svoju činnosť Realizačné laboratórium, ktoré ponúkalo originálne konštrukcie v oblasti merania. Na pôde Katedry merania vznikla unikátna tieniaca kabína s vysokou tieniacou účinnosťou vo veľkom frekvenčnom rozsahu. Veľké rozmery kabíny umožnili merania na skutočných priemyselných objektoch s cieľom stanovenia ich elektromagnetickej compatibility. Veľmi plodné sa ukázalo spo-

jenie telekomunikačných technológií a informatiky. V roku 1988 sa podarilo riešiteľskému kolektívu Katedry telekomunikácií zvládnuť problematiku dekódovania prídavných kódov systému CD ROM. To umožnilo vyrobiť prvé funkčné prototypy CD ROM v Tesle VRUSE. Znamenalo to prvenstvo v uvedenej technológii pre vtedajšie Československo spomedzi všetkých krajín strednej a východnej Európy. Od začiatku existencie Fakulty elektrotechniky je jedným z nosných pracovísk Katedra energetiky. Od svojho založenia vychovala stovky inžinierov, ktorí si našli uplatnenie v oblasti výroby a rozvodu elektrickej energie, v ktorej pribúdajú moderné technológie obnoviteľných zdrojov energie. Pracovisko postupne buduje unikátne laboratórium umiestnené na Trnávke, ktoré disponuje napríklad vlastným vysokonapäťovým vedením.

Iste je toho veľa, čo možno o Fakulte elektrotechniky a informatiky – napísať. Za činnosť fakulty však najlepšie hovoria skutky a stovky úspešných absolventov pôsobiacich na rozličných miestach priemyslu, výskumu, vývoja, ale aj štátnej správy. Počas svojej bohatej histórie si fakulta získala povest nositeľa technického pokroku na Slovensku, ale aj veľmi náročnej školy, ktorú dokončia len tí najlepší.

GABRIEL JUHÁS, dekan FEI
PETER BALLO, prodekan FEI

Dlhodobo najlepšia technická fakulta na Slovensku

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

História Fakulty chemickej a potravinárskej technológie sa odvíja od školského roku 1940/41, keď bol na Odbore chemickotechnologického inžinierstva otvorený pre päť externých učiteľov a asi sto poslucháčov prvý akademický rok. Až zákon o vysokých školách z roku 1950 zmenil odbor na samostatnú Chemickú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej.

Môže sa zdať, že 72 rokov fakulty nie je veľa. Univerzitné vzdelávanie v oblasti technickej chémie má však na Slovensku oveľa dlhšiu históriu. Fakulta nadväzuje na najlepšie tradície Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorá si v tomto roku pripomína 250. výročie svojho založenia.

Postupujúcou industrializáciou a budovaním priemyslu po druhej svetovej vojne dostala technická chémia nový impulz. Absolventi vtedajšej fakulty stáli pri zrode moderného priemyslu a zaslúžili sa aj o vznik výskumnej základne slovenskej chémie a potravinárstva. Dnes je Fakulta chemickej a potravinárskej technológie rešpektovanou univerzitnou inštitúciou, ktorá počas svojej existencie vychovala viac ako 18 000 inžinierov a 3 700 kandidátov vied pre celé spektrum chemického a potravinárskeho priemyslu. Viacerí naši absolventi sa stali vedúcimi pracovníkmi v priemysle, manažermi významných firiem, ministrami vlády, veľvyslancami našej vlasti v zahraničí (USA, Austrália, Švédsko, Južná Kórea, Keňa), alebo rektormi iných univer-

zít (Univerzita Komenského, Ekonomická univerzita v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach). Veľmi dobré renomé našej fakulty potvrdzujú authority, ktoré v uplynulom období hodnotili úroveň vedy a vzdelávania na našej alma mater. Akreditačná komisia SR, ale aj nezávislá ratingová agentúra ARRA zaradujú FCHPT na prvé miesto medzi technickými fakultami na Slovensku.

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie má v systéme slovenského univerzitného školstva výnimočné postavenie. Je jedinou fakultou poskytujúcou úplné vysokoškolské vzdelanie založené na kvalitnom chemicko-inžinierskom a prírodovednom teoretickom základe, vychovávajúcou inžinierov pre všetky odvetvia chemického a potravinárskeho priemyslu. V súčasnosti na fakulte študuje približne 1 900 študentov vo všetkých troch stupňoch štúdia, vzde-

lávaniu ktorých sa venuje 40 profesorov, 80 docentov a 69 odborných asistentov.

Nutným predpokladom kvalitného univerzitného vzdelávania je jeho tesné spojenie s výskumom. Na fakulte sa vyprofilovali vedecké školy, ktoré nadviazali na tie najlepšie tradície svojich predchodcov. Výskum sa orientuje najmä na oblasti štruktúry látok, chemických technológií a biotechnológií, potravinárstva a výživy, regulácie a riadenia chemických procesov, ochrany kultúrneho dedičstva a životného prostredia. Fakulta sa aktívne podieľa na riešení významných rámcových projektov EÚ, projektov Európskych štrukturálnych fondov a domácich vedeckých projektov agentúr VEGA, KEGA a APVV. Za významný faktor rozvoja vedeckovýskumnej činnosti považuje fakulta úzku spoluprácu s priemyslom. Veľký záujem výrobnjej sféry o spoluprácu je dôkazom, že výsledky výskumu nachádzajú uplatnenie v praktickom využití a technologická fakulta naplňa aj v tomto ohľade svoje poslanie.

Súčasťou fakulty je aj Slovenská chemická knižnica. Je dôležitou celoslovenskou ustanovizňou a slúži ako zdroj chemických informácií pre širokú odbornú verejnosť. Súčasný fond knižnice obohatený o dar firmy HOECHST, spolu so špičkovými informačnými technológiami, zabezpečujú kvalitné zázemie pre vedeckú a výskumnú činnosť. Fakulta sa podieľa aj na vydáva-

ní odbornej časopiseckej literatúry, napr. Chemical Papers, Acta Chimica Slovaca, Drevársky výskum a Vinič a víno.

Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU sa už viac ako 70 rokov snaží nielen vzdelávať a skúmať, ale aj vychovávať k hrdosti na svoju školu či pracovisko. Našou ambíciou je vytvárať prostredie žiživé k tým, ktorí majú úprimný záujem o jej napredovanie.

JÁN ŠAJBIDOR
dekan FCHPT

FA – synergický efekt príbuzných odborov

V čom vidíte najväčší prínos Fakulty architektúry pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

Fakulta architektúry za ostatných dvadsať rokov zúročila svoje začlenenie sa do medzinárodnej scény i členstvo v kľúčových medzinárodných organizáciách viažucich sa na vzdelávanie architektov a jej príbuzných odborov predovšetkým v oblasti sledovania kompatibility študijných programov. Profil absolventov FA študijného odboru architektúra a urbanizmus vychádza z požiadaviek na vzdelanie pre výkon povolania architekta podľa UIA (Medzinárodná únia architektov), zásad ACE (Architektonickej rady Európy) a odporúčani EAAE (European Association for Architectural Education) premietnutých do kritérií Európskej komisie (European Commission – Internal Market and Services Directorate General Knowledge-based Economy Professional Qualifications). Na základe napĺňania uvedených požiadaviek a úspešného notifikačného procesu Európska komisia vo svojom Úradnom vestníku zo dňa 14. 12. 2010 oznamom o dokladoch o formálnych kvalifikáciách uznala diplom inžiniera architekta vydaný Slovenskou technickou univerzitou na Fakulte architektúry v Bratislave v študijnom odbore 5.1.1. architektúra a urbanizmus. Absolventi študijného programu architektúra a študijného programu urbanizmus majú týmto možnosť slobodného pohybu pri výkone povolania a ich diplomy sú uznávané komorami architektov štátov EÚ.

Úspešné zavŕšenie notifikácie uvedených vysokoškolských diplomov podľa smernice EÚ č. 2005/36/ES patrí medzi najvýznamnejšie udalosti predchádzajúceho obdobia na Fakulte architektúry.

K zásadnejším zmenám v poslednom období vývoja fakulty patrí rozšírenie výučby počtu študijných odborov a programov. K nosnému študijnému odboru architektúra a urbanizmus (výučba architektúry na Slovensku a na STU v Bratislave oslávila v roku 2011 svoje 65. výročie, na samostatnej Fakulte architektúry 35. výročie) a k študijnému odboru dizajn (na Fakulte architektúry od akademického roka 1990/1991) sa od roku 2004 pripájajú odbory krajinná a záhradná architektúra (v súčasnosti len v 1. stupni štúdia), priestorové plánovanie (do roku 2009 vo všetkých stupňoch štúdia) a dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry (v 3. stupni štúdia). Fakulta architektúry tak zhodnocuje svoj vnútorný potenciál, pričom využíva synergický efekt príbuzných odborov v rámci jednej fakulty. Rovnako účinne sa snaží využívať pre uvedené odbory kvality univerzitného prostredia, ktorého je súčasťou.

Charakter študijných programov, ktoré sa na Fakulte architektúry vyučujú, podmieňuje spôsob vzdelávania, ktoré je zamerané predovšetkým na rozvíjanie tvorivosti, analytického a syntetického myslenia. Preto je Fakulta architektúry priestorom – laboratóriom, kde majú študenti príležitosť tieto svoje schopnosti si sústavne zdokonaľovať a overovať, a to nie len v rámci štandardného vzdelávania, ale i v rámci širokého spektra doplnkových podujatí. Predovšetkým cez workshopy, letné školy, tvorivé dielne, výstavy, osobitné priestorové inštalácie. Študenti majú možnosť overovať si svoje schopnosti i v rámci študentských súťaží. Fakulta sa stále intenzívnejšie otvára smerom k zahraničiu rozširovaním bilaterálnych dohôd so zahraničnými fakultami architektúry, a tým i počtom vycestovaní svojich a prijímaní zahraničných študentov cez medzinárodné mobilné programy, ako aj ponukou štúdia v cudzom jazyku.

Na Fakulte architektúry pôsobili a pôsobia významné osobnosti, ktoré nie sú len pedagógmi a tvorivými pracovníkmi v oblasti vedy, ale i v praxi uznávanými a aktívnymi architektmi, urbanistami alebo

dizajnérmi, o čom svedčia ocenenia a ohlasy, ktoré získali doma i v zahraničí. Okrem toho na fakulte hostujú a cyklicky prednášajú významné osobnosti zo zahraničia.

Fakulta architektúry STU rozvíja dlhodobú spoluprácu s viacerými inštitúciami štátnej správy, ako sú napr. Krajské pamiatkové ústavy, Pamiatkový úrad SR, Mestské úrady, ako aj s podnikateľskými subjektmi v oblasti stavebníctva, automobilového priemyslu či nábytkárstva, ktorí využívajú výsledky výskumu realizovaného na fakulte. Medzi kľúčové oblasti skúmania v súčasnosti na Fakulte architektúry STU patrí: experimentálny výskum v oblasti navrhovania ekologickej a udržateľnej architektúry, experimentálne „body conscious“ navrhovanie predmetov, univerzálne navrhovanie, výskum a experimentálna tvorba pre znevýhodnených, výskum a propagácia architektonického dedičstva a obnovy v pamiatkovom prostredí, experimentálny výskum farby v architektúre a jej pôsobenia na človeka, výskum a experimentálna tvorba architektúry prostredníctvom digitálnych technológií, modelovanie a simulácia architektonického a urbanistického prostredia, oblasť sociálneho bývania (aktuálne v rámci medzinárodnej siete OIKODOMOS). Výsledky umeleckej činnosti pedagógov študijného programu dizajn sa pravidelne uplatňujú najmä pri výrobe nábytku a automobilov v rámci úzkej spolupráce so slovenskými i zahraničnými firmami (aktuálne štúdie produktov k novému modelu automobilu Škoda NSF Merchandise pre Škoda auto, Mladá Boleslav).

Na Fakulte architektúry pôsobí niekoľko vedeckovýskumných a vzdelávacích centier: Centrum univerzálneho navrhovania, Vzdelávacie, tréningové a výskumné centrum FA STU v Banskej Štiavnici, Laboratórium farby, Laboratórium modelovej simulácie, Laboratórium CAD. Centrum univerzálneho navrhovania je jediným pracoviskom na Slovensku, ktoré sa systematicky venuje výskumu v oblasti navrhovania pre všetky formy zdravotných znevýhodnení. Vzdelávacie, tréningové a výskumné centrum FA STU v Banskej Štiavnici rozvíja komplexný prístup k ochrane architektonického dedičstva. Má špecifický – experimentálny charakter s multidisciplinárnym presahom.

Fakulta architektúry spája hodnotu tradície s hodnotami slobody a otvorenosti. Na týchto hodnotách je založené vzdelávanie i tvorivá činnosť v oblasti vedy a umenia. Stojí na existujúcich kvalitných základoch a súčasne sa usiluje včas reagovať na aktuálne spoločenské, technologické zmeny a inovácie.

LUBICA VITKOVÁ
dekanka FA

MTF – fakulta hodnotená najvyšším stupňom – A

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

Pred šiestimi rokmi vedenie MTF STU nanovo definovalo svoje poslanie a víziu, ktoré harmonizujú s jej názvom – materiály a technológie sú prioritnými oblasťami, ktoré fakulta preferuje vo sfére výučby a výskumu. Uvedené oblasti sa snažíme ako vo vzdelávaní, tak i vo výskume mohutne podporovať prostriedkami zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Svojím sídlom je fakulta totiž oprávnená zúčastňovať sa súťaží o získanie grantových prostriedkov zo štrukturálnych fondov, čo aj od roku 2007 mimoriadne úspešne využíva. Dôkazom toho je i skutočnosť, že ako jediná fakulta na Slovensku sme získali dve centrá excelencie (jedno pre oblasť 5-osového obrábania, druhé pre skúšky materiálov) a tiež ďalšie dva follow up projekty na ich kompletizáciu.

Pri príležitosti komplexnej akreditácie v roku 2009 boli obe rozhodujúce oblasti pôsobenia fakulty hodnotené najvyšším prediká-

tom – A. Sme presvedčení, že i v nasledujúcej komplexnej akreditácii si toto vedúce postavenie v rámci Slovenska dokážeme bez problémov udržať.

Študijné programy orientované na materiálové inžinierstvo, nové materiály a progresívne technológie sú ťažiskom vzdelávacieho procesu na fakulte a nosné predmety z tejto oblasti sú zastúpené v primeranej miere aj vo všetkých ďalších študijných programoch fakulty.

Ešte pred dvomi rokmi Materiálovotechnologická fakulta so svojimi viac ako 5 700 študentmi vo všetkých formách vzdelávania bola najväčšou fakultou na Slovensku, ale aj väčšia ako celý rad malých a menších univerzít v Slovenskej republike. V záujme zvyšovania kvality vzdelávacieho procesu sme postupne a cielavedome redukovali počty študentov na našej fakulte na súčasných 3 500, konečným cieľom je stav okolo 3 000 študentov. Ubezpečujem, že v redukcii počtu študentov netreba hľadať demografický vývoj alebo pokles záujmu o štúdium na našej fakulte.

Momentálne stojí fakulta pred ďalšou výzvou. Počas uplynulých 6 mesiacov jej zamestnankyne a zamestnanci pripravovali vedeckovýskumné, rozvojové a edukačné projekty v celkovom objeme presahujúcom 60 miliónov eur. S projektmi v takomto rozsahu a objeme sme sa doteraz ešte nestretli, sme však pripravení v prípade, že budú pozitívne ohodnotené, ich úspešne realizovať. Máme ojedinelú a nebývalú šancu si upevniť vedúce postavenie v oblasti materiálov a technológií na Slovensku a preniknúť už v relatívne krátkom časovom horizonte do vedeckého a výskumného priestoru prinajmenšom Európskej únie.

OLIVER MORAVČÍK
dekan MTF

Najmladšia fakulta má najžiadanejšie výsledky

V čom vidíte najväčší prínos vašej fakulty pre rozvoj vedy a vzdelávania na Slovenskej technickej univerzite?

FIIT STU bola zriadená ako odpoveď STU na potrebu výskumu a prípravu odborníkov z informatiky a informačných technológií (IIT). Exponenciálny nárast nových informácií a ich rýchly prenos do ekonomických a sociálnych procesov výrazne ovplyvňoval, ale aj teraz ovplyvňuje, rozvoj spoločnosti i každého jednotlivca. Profit jednotlivca i celej spoločnosti z IIT je však podmienený generovaním nových znalostí a prípravou ľudských zdrojov schopných tieto znalosti generovať a využívať. IIT sa dostávajú do „zaujímavej“ situácie: stávajú sa predmetom, ale súčasne aj prostriedkom výskumu a vzdelávania. Nikdy v histórii nemali výskumníci a učiteľia, ale aj študenti, takého pomocníka. Tým bolo a stále je vymedzené aj poslanie novovzniknutej fakulty FIIT STU.

FIIT STU sa rýchlo zaradila medzi popredné pracoviská z oblasti IIT doma i v zahraničí. Svojim zameraním prispieva k poslaniu celej STU. Konkrétne výsledky dosiahnuté v jednotlivých rokoch môže čitateľ nájsť v pravidelných Annual Reportoch – www.fiit.stuba.sk.

V oblasti vzdelávania by sme radi pripomenuli mimoriadny záujem ako zo strany študentov na „vstupe“, tak zo strany praxe na „výstupe“ procesu vzdelávania. Záujem o študijné programy ponúkané FIIT STU niekoľkonásobne prevyšuje možnosti fakulty. Ešte zaujímavejšia je situácia na výstupe: o absolventov fakulty je najväčší záujem spomedzi všetkých fakúlt na Slovensku a ich finančné ocenenie po nástupe do zamestnania je najvyššie spomedzi všetkých absolventov vysokých škôl na Slovensku. Chceli by sme však zdôrazniť, že to nie je ani náhoda, ani to nie je dané iba zameraním na IIT, ale ako zdôrazňujú všetky prijímajúce organizácie, rozhodujúce sú znalosti a schopnosti našich absolventov. O kvalite vzdelávacieho procesu svedčí aj skutočnosť, že študijné programy ponúkané fakultou prechádzajú pravidelnou medzinárodnou akreditáciou realizovanou IET (Institute of Engineering and Technology) sídliacou v Londýne.

Implementácia bolonskej deklarácie v oblasti prepojenia vzdelávania a výskumu sa najlepšie prejavuje vo výsledkoch našich študentov práve v zapájaní sa do tvorivej výskumnej činnosti. Výsledky vidieť na ich úspešnom pôsobení a víťazstvách v medzinárodných súťažiach ako Imagine Cup, NAG (Networking Academy Games), Študentská osobnosť roka – víťazstvo v roku 2008/2009, ale aj v publikovaní vlastných výsledkov na uznávaných medzinárodných vedeckých konferenciách či v uznávaných vedeckých časopisoch.

Uvedené skutočnosti svedčia o tom, že vízia STU v oblasti organizačného a odborného zabezpečenia IIT na STU bola správna. Ďaleko viac, správna bola aj vízia našich predchodcov, ktorí v 50. rokoch, teda v čase, keď sa ešte kybernetika považovala za buržoáznou pavenú, rozhodli inštalovať na STU (vtedy SVŠT) počítač – prvý spomedzi všetkých vysokých škôl vo vtedajšom Československu – a začať tak výskum a vzdelávanie, ktoré vyústilo do zriadenia špecializovanej fakulty – FIIT STU.

Nedá nám v tomto kontexte nespomenúť ešte jedno rozhodnutie uskutočnené pred štvrt tisícročím: zriadenie Banskej akadémie v Banskej Štiavnici. Motív bol rovnaký: ekonomický a sociálny rozvoj cez nové technológie. Aj vtedy bolo treba generovať nové znalosti a pripraviť ľudské zdroje schopné ich využívať. Uvádza-me to nielen preto, že si pripomínáme 250. výročie založenia Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, ale najmä preto, aby sme sa poučili z histórie a z konkrétnych dosahov, ktoré tento krok mal na kvalitu života jednotlivca i spoločnosti predovšetkým v regióne sídla Banskej akadémie, Banskej Štiavnici a jej okolí. Profit z technického vysokoškolského vzdelávania vtedajšej spoločnosti je v súlade so všeobecne akceptovaným názorom o úlohe a potrebe technického vzdelávania v súčasnosti. Poučenie by však nemalo byť iba v rovine súhlasu, ale predovšetkým v rovine reálnej podpory. Je to výzva pre STU, ale je to výzva predovšetkým pre celú súčasnú spoločnosť.

**PAVOL ČIČÁK, dekan FIIT
LUDOVÍT MOLNÁR, prvý dekan FIIT**

Volejbal – skvelý reprezentant SvF

Vlaňajšie veľmi kvalitné výsledky obidvoch volejbalových družstiev našej fakulty v bratislavskej vysokoškolskej lige (muži boli majstri, ženy len horším pomerom setov skončili druhé) oslovili aj trénera volejbalistov Univerzitného športového inštitútu Viedne. Súhlasili sme s návrhom Slováka, bývalého aktívneho volejbalistu, ktorý žije v Rakúsku, na priateľský zápas. Bola to pre nás veľká výzva, veď išlo o výber niekoľkých univerzít z Viedne proti jedinej fakulte – SvF STU.

V máji minulého roku nastúpili v našej telocvični hostia, na rozdiel od nás, v pekných jednotných oficiálnych dresoch, no už počas rozvíčovania bolo zrejmé, že žiadne dresy výkon nenahradia. Celý zápas bol o jednoznačnej kvalite našich študentov, skončil sa našim suverénnym víťazstvom. Po oficiálnom stretnutí sme hráčov pomiešali, a takto odohrali dva vyrovnané, napínavé sety. Tu sa začali tvoriť prvé kontakty bez rečovej bariéry. Rozširovali sa aj počas spoločného obeda a posedenia v školskom klube, čo finančne podporil dekan fakulty. Celá akcia skončila spoločným názorom – odveta!

Došlo k nej 21. apríla 2012 vo Schwechate. Opäť to bola vydarená športovo-spoločenská akcia a zas priniesla naše suverénne víťazstvo. Stavebná fakulta STU jednoznačne vyhrala nad výberom hráčov viacerých univerzít Viedne. Opäť spoločný obed s posedením v záhradnej reštaurácii a opäť návrh – pokračovať vo vzájomných stretnutiach s tým, že viedenský tréner bude intenzívnejšie pracovať na zvýšení kvality svojho výberu.

Tento medzinárodný duel bol vyvrcholením volejbalovej sezóny. Ženy SvF sa stali majsterkami vysokoškolskej ligy, muži, značne hendikepo-

vaní stratou zraneného kľúčového hráča, skončili štvrtí. Ženy boli prvé aj na Majstrovstvách STU, muži obsadili tretie miesto.

Záverom je potrebné veľmi kladne ohodnotiť postoj vedenia fakulty k úspechom našich volejbalistov. Za úspešnú reprezentáciu fakulty udelil dekan prof. Kopáček hráčkam mimoriadne štipendium, čím ich motivuje k ďalším víťazným zápasom a k šíreniu dobrého mena Stavebnej fakulty STU.

MÁRIA JOKLOVÁ

Strojári na národnom behu Devín – Bratislava

Ing. Červeňan po dobehnutí do cieľa nevnímal ani komentátora pretekov (redaktora RTVS P. Bučeka).

Ošial z behania neobišiel ani pracovníkov a študentov zo Strojníckej fakulty STU, čo motivovalo aj zástupcov fakulty vytvoriť schopný bežecký tím. Celkovo sa v tíme s názvom „Strojári STU“ postavilo na štart 16 bežcov a v cieľi boli klasifikovaní na 18. mieste z celkovo 132 hodnotených tímov skončili najlepšie spomedzi všetkých fakúlt STU, dokonca predbehli aj tím telocvikárov FTVŠ. V hodnotení jednotlivcov je to podobné ako s vekovou štruktúrou profesorov a docentov na fakulte. Prím medzi pedagógmi hrali starší a skúsenejší pracovníci a za nimi je veková priepasť. Absolútne najlepší bol Ing. A. Červeňan, ktorý má za sebou 40 rokov praxe, keď vo svojej kategórii dosiahol 15. miesto a celkovo skončil 123. z celkového počtu 5 271 hodnotených pretekárov. Vekom a časom veľmi nezaostal ani Mgr. J. Žiška. Mladých kolegov úplne zahanbil učiteľ fyziky Ing. P. Benco, ktorý

Po absolvovaní vyše 11 km trate bol tím strojárov síce zničený, ale s výkonom spokojný.

v kategórii 60 rokov a viac skončil na 13. mieste. Neprezradil, aké fyzikálne zákony pri behu využíva. Uvedieme zoznam štartujúcich za tím Strojári STU s poradím podľa dosiahnutých časov: Andrej Červeňan, Michal Kubiš, Jozef Jánoš, Martin Pataláš, Ján Žiška, Ondrej Dvonč, Peter Benco, Juraj Bokora, Michal Zimány, Adam Tréger, Miroslav Ondrejko, Martin Richter, Ondrej Poláček, Peter Lisinovič, Maroš Szentkereszti, Milada Knapiková.

Na záver sa treba menovaným poďakovať, že vzorne reprezentovali fakultu na vyše 11 km dlhej trati najstaršieho masového behu na Slovensku, 65. ročníku Národného behu Devín – Bratislava. Všetkým menovaným želáme veľa úspechov a veľa chuti do upevňovania zdravia.

MARIAN KRÁLIK

Zákon zo dňa 25. júna 1937, č. 170 Sb. z. a n., o zriadení vysokej školy technickej v Košiciach.

Národné zhromaždenie republiky Československej usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

(¹) V Košiciach sa zriaďuje štátna vysoká škola technická Dr. Milana Rastislava Štefánika.

(²) Vyučovacím jazykom tejto vysokej školy je štátny jazyk.

§ 2.

(¹) Organizačný štatút, habilitačný poriadok, ako aj rigorózný a promočný poriadok budú vydané vládny nariadením. Študijné osnovy a skúšebné poriadky stanoví minister školstva a národnej osvety.

(²) Absolventom tejto vysokej školy, ktorí vykonali predpísané štúdium a skúšky, náleží oprávnenie používať stavovského označenia „inženieer“ (Ing.) podľa cisárskeho nariadenia zo dňa 14. marca 1917, č. 130 r. z., ktorým sa stanoví oprávnenie k užívaniu stavovského označenia „inženieer“, a ktorého platnosť sa rozširuje na obvod zemí Slovenskej a Podkarpatoruskej.

§ 3.

Ako prvé zriaďujú sa počiatkom študijného roku 1938/39 študijné oddelenia:

1. inženiarskeho staviteľstva konštruktívneho a dopravného,
2. inženiarskeho staviteľstva vodohospodárskeho a kultúrneho a
3. zememeričského inženieerstva.

§ 4.

Tento zákon nabýva účinnosti dňom vyhlásenia; prevedie ho minister školstva a národnej osvety.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Franke v. r.